

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maniu 2
Telefon 6-30

Üvegházi virágok

Mintha az őszi fagy betörne a meleg üvegházakba is, hogy a védett és óvott disznóvénnyeket is halottá hervassza. Alig negyvennyolc órán belül így robban a rémült köztudatba két furcsa és különös öngyilkosság a két furcsa és különös öngyilkosságnak egyetlen magyarázata sincs. Két leány fent az élet csúcsein fiatal és szép, okos és gazdag; ki foghatná fel, hogy miért hal meg? Mind a két üvegházba a halál valami titkos uton surrant be. Felrázta az üvegházban a nagy adag sztrichnint s megfeszítette a finom női nyakon a függöny erős selyemszínét. Jött, látott, győzött — halálosan. Magyarázat nincs.

Hiába keresik, a halál minden okot titokteljesen elrejt. Mintha ok nem is lenne. Nyomor? Hiszen mind a kettő jó módokban élt. Küzködés? Hiszen a szülői gond mind a kettőt még a szétlét is védte. Céltalanság? Hiszen mind a kettő dolgozott. Meg hasonlós? Hiszen mind a kettő sikereket ért. Két féltett üvegházi virág, amire a hideg szelekből a sok szegény növény irigykedve néz fel. Milyen jó dolguk is van. Milyen jó is nekik. Milyen szép lehet számukra az élet.

Hol hibázták el? Ki a megmondhatója?

Hogy odafent is hervaszt a vihar. Hiába a vagyon, hiába a cél, hiába a megfeszített munka, nincs az a féltés és nincs az az óvás, ami a bajtól biztosan védne. Ha jó mód, hát az élet csúcsein a vágyak és a csalódások fokozott ütemét jelenti. Ha féltés és gond, hát beavatkozás és tul minden szereteten nyűg és teher. Ha munka és cél, hát küzködés a munkára megizmosodás nélkül. Ha siker és eredmény, csak hui játék, ami végül is mit sem ér.

Ott bent a védett virágok kertjében minden kicsi szellő halálosabb vész.

Milyen keserű vigasztalás is.

Micsoda keserves feladat lenne izzó szavu apostolok számára is, hogy a kesergő tömegek szemébe kiáltsa: „Nézzétek, a boldogság odafent sincs meg! Nézzétek, a bánat odafent is halálos!” Micsoda fájdalmas vigasztalódás, hogy még az élet csúcsa se jelent semmit? Micsoda kínos enyhülés, hogy a virágházban bent is dul a vihar?

Két fehér virág negyvennyolc órán belül ha elfagyhatott ebben a viharban.

Megsemmisítették a balti választást

(Bukarest, okt. 20. Rador.) A kamara ülésén Mihalache fejtegette, hogy Baltiban ellopták az urnákat.

Sergiu Nita, a megválasztott képviselői miniszter védelmébe vette a választást. Azt állítja, hogy a nemzeti parasztpártnak nincs népszerűsége a balti falvakon. A választás becsületes módon folyt és a néppárt megérdemelten győzött.

Elnök szavazásra teszi fel az igazolás kérdését, mire a kamara 126 szavazattal 9 ellenében megsemmisíti a balti választást és új választást

kiírását rendeli el.

Chirculescu felolvassa a trónbeszéd e adandó felirati választ, amely hangsúlyozza a kamara hűségét a régens tanács és Mihály király iránnyában, az egység és a szolidaritás vágyát, Ferdinánd király munkájának folytatását. A javaslat nyomon követi a trónbeszéd fontosabb pontjait és ígéretet tesz az ott körvonalozott feladatok megvalósítására.

A felirati vita 3 nap múlva kezdődik.

Bethlen István bejelentette a numerus clausus eltörlését

(Budapest, okt. 20.) A kormánypart tegnap este értekezletet tartott, amelyen Bethlen István miniszterelnök expozét tartott a parlament munkaprogramjáról.

A numerus claususról a következőket mondotta:

— Javaslatozt fogunk benyújtani a numerus clausus mai formájának megszüntetéséről, minthogy az évek óta irritálja a magyar állampolgárok egy részét és a Népszövetség előtt is szöbakerült. Nem akarjuk a zsúfolt pályák szociális szabályozását megszüntetni, de ennek mai formáját meg kell változtatnunk.

— Óva intek attól a felfogástól, mintha elérkezett volna annak az ideje, hogy a Népszövetség előtt hivatalosan kérjük a békeszerződés revízióját. Hangsúlyozom, hogy a magyar kormány távol áll a revíziós propagandától, de tagadhatatlanul voltak a múltban olyan tanácskozások, amelyek jóval kedvezőbb határokat helyeztek kilátásba.

A gyorsvonat elé vetette magát egy 20 éves hölgy

(Bucuresti, okt. 20.) Tegnap este az Északi-pályaudvaron egy mintegy 20 éves hölgy a beérkező gyorsvonat elé vetette magát. A vonatot már nem lehetett megállítani és az borzalmasan megcsontkította az öngyilkost, akinek hulláját a morgueba vitték. Az öngyilkosnál nem találtak semmiféle személyazonossági okmányt, csak egy bécsi mérnökhöz intézett levelet, amelynek tartalma csak ennyi: Te vittél a pusztulásba!

ját a morgueba vitték. Az öngyilkosnál nem találtak semmiféle személyazonossági okmányt, csak egy bécsi mérnökhöz intézett levelet, amelynek tartalma csak ennyi: Te vittél a pusztulásba!

Pestis Konstantinápolyban

Bukarest, okt. 20. (Rador.) A konstantinápolyi kikötőhöz érkezett jelentés szerint Konstantinápolyban egy pestis-megbetegedést konstáltak. A kinő-

tői hatóságok a Konstantinápolyból érkező hajókat vesztégzár alá helyezik.

A párisi nagy per

(Páris, okt. 20.) A Schwartzbart-per második napján a tanukat hallgatták ki. Előbb a vád tanui kerültek sorra. Bagarin herceg, az ukrán hadsereg volt parancsnoka szerint Petljura csodálatraméltó ember és a zsidók barátja volt, aki sohasem rendelt el pogromokat, de tehetetlen volt, mert mások voltak a

hadsereg parancsnokai.

A vád többi tanuja szerint Petljurának még egy zsidó minisztere is volt.

A Schwartzbartot letartóztató rendőrgyűzők szerint a vádlott önként adta meg magát és öröme fejezte ki, amikor hallotta, hogy merénylete sikerült. A tárgyalás folyik.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás: október 20. Berlin 12390, Amszterdam 218.60, New-York 51811, London 252550, Páris 203525, Milánó 2834, Prága 183650, Budapest 9065, Belgrád 913, Bukarest 323, Varsó 5810, Bécs 7315.

Október

30-án nagy ünnepélyességgel szentelik fel a kolozsvári I. Ferdinánd király tudományegyetemet

Cluj-Kolozsvár, okt. 20.) Megírta a Mai Világ, hogy a kolozsvári Román Egyetemet az elhunyt király emlékére, I. Ferdinánd király egyetemnek fogják elnevezni. Az egyetemi tanács ülést tartott ez ügyben és elhatározta, hogy az egyetemi év ünnepélyes megnyitásával egyidejűleg október 30-án fogják az egyetem névszentelési ünnepélyét is megtartani, melyen a kormány számos tagja és a többi román egyetemek kiküldöttei is részt vesznek.

Fordulat a jugoszláviai muzulmánok husz esztendőre elítelt vezérének ügyében

(Belgrád, okt. 20.) Mint ismeretes, a koszovói törvényszék által 20 évre ítélt Ferarid bég Draga ügyében a semmitőszék kimondotta, hogy a vád tárgyát képező cselekmények elévültek, illetőleg amnesztia alá esnek. A szerb bünvádi perrendtartás szerint a döntés visszakerült a koszovói törvényszékhez, amely a semmitőszék határozatát nem tette magáévá, hanem fentartja a dzsemjet volt elnöke ellen hozott ítéletét. A két évig vizsgálati fogságban volt politikus ügyének ez újabb fordulata mindenütt a legkínosabb felütést keltette. (Ferarid bég Draga a jugoszláviai muzulmán párt vezére.)

Felmentették

a Nemzeti Színház igazgatóját

(Cluj-Kolozsvár, okt. 20.) Ma délelőtt tárgyalta a kolozsvári járásbíróság Zaharia Bărsan könnyűtestisítés és becsületsértési ügyét, kit avval vádoltak, hogy mint a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója véresre verte az irodájába betévedő Virgil Vasilescu színészt. Az első tárgyaláson Bărsan igazgató nem jelent meg és a bíróság távollétében 500 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet a törvényszék megsemmisítette és az ügy új tárgyalására utasította a járásbírószágot. Boca járásbíró a mai tárgyaláson felmentette a verekedéssel vádolt volt színigazgatót.

Akar-e Ön moziigazgató lenni Kolozsváron

A Mai Világ holnaptól kezdve három cikkben ismereti a három filmet, a Casanovát, Ben Hurt és Napoleont, amilyik közül egyet kiválaszt az olvasó és részvesz vele reklám-ötlet-pályázatunkon. Egyetlen ötlet is elegendő! Első díj: moziigazgatói állás, második díj: 3000 lej készpénz, harmadik díj: 2000 lej készpénz, negyedik díj: 1000 lej készpénz, ötödik díj: egész éves, hatodik díj: fél éves előfizetés a Mai Világra.

Művészi lemezek

EDISON
-nál, Memorandului
No. 16.

Nem itélték el Lupul

(Bucuresti, okt. 20.) Az Universul szerint a Dimineatanak az a híre, hogy dr. Lupu munkaügyi minisztert 40 napi fogházra ítélte a kisenévi törvényszék, kolholmány. A kisenévi törvényszék semmi ügyben nem ítélkezett Lupu felett.

Elcsipték a „Nádasparti Tolvaj-akadémia” gimnázista és suszterinas ujoncait

Müller János és Kiss János „mesterek” megbuktak a betörővizsgán

(Cluj-Kolozsvár, okt. 20. A Mai Világ tudósítójától.) Erdély fővárosa, Kolozsvár mindenkor „kulturközpontja” volt a betörők és zsebmetszők társadalmának. Az apró és nagy bűnösök high life-ját annyira megszervezték itt, hogy a különösebb pedagógiai érzékkel rendelkező öreg bűnözők

valóságos tolvajiskolát állítottak fel részint a jó hírnévnek örvendő Nádasparton, másrészt pedig a Fellegvár sötét oduiban.

Hogy a rendőrség mennyire ismeri a szubvenióktól mentes nyilvánossági jogától megfosztott iskola apparátusát, mi sem bizonyítja jobban, mint a hazulról megszökött kolozsvári gimnázista, egy marosvásárhelyi suszterinas, meg három körözött betörő esetének leleplezése a kolozsvári rablóiskolában.

S. Pál negyedik gimnázista világgá indul

A válogatott társaság nem mindennapi kalandjának szálai még az elmúlt tanév félévi vizsgáinak időszakára nyulnak vissza, amikor S. Pál negyedik gimnázista megszökött Kolozsváron lakó szülei házatól, mert megbukott és úgy találta, hogy nem élhet tovább odabra. Egy éjszaka, tudatlan fejjel kilopozott a kis negyedik gimnázista az ablakon, az állomásra ment, ahol szivszorongva várta a vonatot, amely áthaladva rajta, véget vet életének, vagy pedig tovább viszi, messze idegenbe.

Mindkettő helyett azonban más történt: amint a kisdíák a peronon ácsorgott, két elegáns ur lépett hozzá és kérdőre fogták:

— Ki vagy kisfiu és mit keresel ilyen éjszaka az állomáson?

A kis Pál remegve előadta tragédiáját (már azt sem bánta volna, ha szüleihez viszik), majd eleget tett a felszólításnak, amely úgy hangzott: — Gyere velünk kisfiu. Majd mi elvezetünk oda, ahol jólélsz és soha sem találunk rád...

Rablóiskola a Nádasparton

A későbbi események azt bizonyítják, hogy a negyedik kisdíák betörők közé keveredett. Az egyik Müller János Erdély egyik legveszedelmesebb gonosztevője, társa pedig Kiss János, aki a mesterséget illetőleg ugyancsak nem marad társa mögött.

A Nádas-partra mentek egy kunyhó-

ba, ahol nagynehezen elmagyarázták a fiúnak:

— Olyan ember leszel, akit sohasem csipnek rajta azok a ronda hekusok...

Ezzel megindult a rablóiskola a Nádas-parton... A betörések különösebb fogásait ismertették a „pedagógusok”, majd lassankint a zsebmetszés okkultizmusából is levizsgáztatták jelesen a bukkott diákokat...

A rablóbanda egy hónap leforgása alatt készen állott, mert őszintén meg kell emlékeznünk Bán Jenő marosvásárhelyi cipészinasról, aki szintén mint kezdő szerepelt az ensemble-ban.

Leégnek a „mesterek”

A jólsikerült iskola ezután gyakorlati rablókurut rendezett egy harmadik cégtárs bevonásával, akinek főfoglalkozása az volt, hogy előkészítette a tere-

pet. Miután hosszú kóborlás után Bukarestet is megjárták, néhány nappal ezelőtt visszajöttek Kolozsvárra és itt a betörések legmesteribbjeit akarták bemutatni a „világlátott” tanoncoknak. Míképpen kell a legfőbb utcán trafikos bódét felfeszíteni.

Tegnap éjszaka akarták megejteni a felsőbb tudomány bemutatását, a vizsga azonban rosszul sikerült: a rendőr észre vette, hogy emberek tiltott uton akarnak vágott dohányhoz jutni. Sipolni kezdett, nemsokára több rendőr is érkezett. Ezzel szemben a trafikos bódé mellett ott állottak, feszítővasakkal és finomabb betörőszerszámokkal felszerelten a „tanítványok”, akiket cserben hagytak a tudományukkal büszkélkedő gonosztevők.

A rendőrségen a két gyerek őszintén bevallott mindent és éppen azért

a negyedik gimnázistát szabadlábra helyezték, míg a suszterinast patriájába, Marosvásárhelyre eszkortálták.

A szökésben levő pedagógusokat pedig tovább körözi a rendőrség, mert bizonyos, hogy egyszer csak rajta veszítenek tudományukon, amely még a nádasparti nívót sem üti meg...

lok érintkezése pillanatában rövidzárlathoz vezet.

A pszichiaterok nyelvén szólva, ez olyan lelki beállítást, melynél fogva minden történő dolog, adott esetben fájdalmasabban érinti az egyént, mint normális körülmények között. Ezt az állapotot ők dysthimia dolorosa néven jelölik és ez az ami a mai öngyilkosokat általában jellemzi. Hozzájárul még egy másik pszichikai tényező is, az úgynevezett „utánzás”, amely pszichikus infekció néven ismeretes tudományos körökben.

Ily módon járványszerűnek is mondhatjuk a mai öngyilkosságokat,

hasonlatosan a tarantella-, flagellans-, kereszteshadjárat stb. epidémiákhoz. Nagyon károsnak tartom az öngyilkosságoknak, nagy hatásra számító fő- és alcímekkel történő publikálását is a napilapok által, melyek magukban is alkalmasak egy hisztériás reakciókra hajlamos egyénben az öngyilkosság gondolatának kiváltására.

SZÍNHÁZ - MOZI

A cár táncosnője

egyike az idei filmtérmet legkitűnőbbjeinek. A film megleveníti előttünk a letűnt múltat, a cári udvar fényűző pompáját, a nagyvilági élet minden fényét és sötét intrikáit, melyek szálai egészen a cárig nyúlnak.

Bukowetzky Dimitrie, ki a filmrendező legnagyobbikja, tiszta orosz levegőt hozott ebbe a grandiózus darabba, melynek jelenetei élénk idézik egy letűnt regíme életének minden fény és árnyoldalát.

Bukowetzky rendezői művészele hőseiből a lehetetlenségig lelki emóciókat is kihozta és a rendezés reálitásával annyira bevilágít az orosz néplelek csodálatos exotikumába, hogy minden néző felejtethetetlen impressziókat szerez.

A Cár Táncosnője, mely az idén bemutatandó filmek egyik legszebb darabja, Kolozsváron eredeti orosz kísértő zenével kerül bemutatásra. Egy orosz emigráns zenekar balaláikáinak hangjai fogják a kolozsvári közönség elé varázsolni az orosz élet hangulatait, mely a csodálatos film bemutatásával mély nyomokat hagyó élményeket fog szerezni a filmért lelkesedő közönségnek.

Hölgyeim!

Előre haladt időny miatt a legújabb filz és bárosny kalapokat, még soha nem létezett olcsó árban árusítja a

CARMEN

kalapszalón. Cluj, Cal. Victoriei 4. (v. Kossuth L. u.)

Urak!

Kalaptiltítás, festés, alakítás és vasalás

FEHÉR

kalapüzem Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

Jobb világítás! Több teljesítmény

Gyártan, freodában, Ulatben, Uzemben

az új

Tungsram Diámpa által. Viguazzunk az új formával

Építkezési bankot állítanak fel a kolozsvári háztulajdonosok

(Cluj-Kolozsvár, okt. 20.) Az építkezések stagnálásának egyik legfontosabb oka egy olyan intézet hiánya, mely kizárólag ingatlanok megszerzésével és a felépítéséhez szükséges hosszú lejáratu olcsó, amortizációs kölcsönök folyósításával foglalkozna. Ilyen intézetek minden államban a szükséglet hozott létre, igen gyakran állami, vagy más hatósági támogatásokkal.

A mindjobban súlyosbodó lakásínség megszüntetése érdekében a kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége tervbe vette, Creditul Fonciar Urbana név alatt egy ilyen intézet felállítását. Az alapítók arra hivatkoznak, hogy a nyugat pénzcentrumaiban bőven áll rendelkezésre ilyen tőke, bizonyítja ezt a bankjainkhoz eddig beérkezett több ilyen ajánlat, melyeket a bankok pénzünk instabil volta miatt nem mertek igénybe venni.

A Háztulajdonosok Szövetségének elnöke dr. Cosma úgy véli, hogy a

lej állandótlansága csak annyiban befolyásolhatja az ilyen kölcsönök megszerzését, hogy a létesítendő banknak nagyobb rizikó tartalmát kell gyűjtenie a beállható árfolyam-differenciák fedezésére, ami viszont a kamatot drágítja meg. Az ő kalkulációja szerint a kamat így sem lenne 16-18 százaléknál több és a mai 24-28 százalékos leszámítási kamatlábak idején így is nagy megkönnyebülést jelentene, az építeni szándékozó ingatlan tulajdonosnak. Viszont, ha a kormány teljesen engedélyezi a valutakölcsönök telekkönyvi bekebelezését, lehetővé válik a kölcsönök külföldi valutában való folyósítása, ami által feleslegessé válik az árfolyam veszteségfedezésére szánt rizikótartalék képzése.

Ezen érdekes indítvány felett az ország háztulajdonosainak szövetségei jövő hó 6-iki kolozsvári ülésén döntenek.

Van-e az öngyilkosjárványnak orvosszere?

(Cluj-Kolozsvár, okt. 20.) Az utóbbi napokban ismét új erőre kapott az öngyilkossági járvány. Néhány hónappal ezelőtt már-már úgy látszott, hogy csillapodik a tömeghisztéria és szügesztio, a legutóbbi napokban azonban különösen két fiatal ember urileány öngyilkossága hívta fel a figyelmet arra, hogy a járvány nem múlt el.

Sajnos, senki sincsen, aki az élet hajótöröttjeinek ügyeit kezébe vesze. Kérdést intézünk az öngyilkosságokról egy rendőr orvoshoz, aki munkatársunknak a következő felvilágosítást adta:

— A mai, modern öngyilkosságok okai, a háboru előtti idők öngyilkossági statisztikáját véve tekintetbe, sok szempontból eltérők.

— Azt láttuk ugyanis

azelőtt, hogy az öngyilkosok legnagyobb része, a családotti szerelmek, a gyógyíthatatlan betegek, a becsületet hajótöröttjei

és a türehtellen anyagi nyomorúságba jutottak közül rekrutálódtak.

— Ma a családotti szerelmek a becsületbeli okok alig szerepelnek s majdnem kizárólag a nyomor és gyógyíthatatlan betegségekről van szó,

a fenti okok közül, — de ehhez az öngyilkosságok oly nagy kontingense csatlakozik, — amelynek okait előző (háboru előtti) statisztikánkban hiába keressük, vagy csak elvétve találjuk meg.

— Anélkül, hogy hazai és külföldi nagy pszichiaterink idevonatkozó véleményeit — melyek előtt természetesen a legnagyobb tisztelettel meghajlok — bővebb diskusszió tárgyává tenném, azt kell állítanom, a mi rendőrségi eljárást igénylő öngyilkos-eseteinkből, hogy ennek

a modern öngyilkossági iránynak okai főképp lelki, mondjuk, idegrendszerbeli alapjuk van

és pedig két irányban: az egyik az, hogy a mai ember lelkiülete, idegrendszere a háboru alatti és még inkább a háboru utáni izgalmak, nélkülözések folytán annyira leromlott, hogy már csekélyebb ingerekre is rendellenes módon reagál, másrészt pedig nem lát a jövőben oly megnyugtató momentumokat, melyek lelki, idegrendszerbeli egyensúlyának megzavarását könnyű szerrel kiegyenlíthetné s kész az öngyilkosság. Köznnyelven szólva, egy rosszul elszigetelt villamáráramhoz hasonlít ez leginkább, mely az elromlott huza-

Szép jövedelemre

tehetnek szert

felnőtt nők és férfiak

akik

jó ismeretiséggel

rendelkeznek

Kolozsvár külvárosában

Cim a kiadóban!!

HIREK

Zaklatás

— No, hogy vagy Vili? Békét hagynak a hatóságok?
— Dehogy hagynak! A jövő héten kiengedik a feleségem!

Mit csinál, Pancser ur?

Gombolkozom, tehát fagyok

Nagyon rosszul teszi, ha az őszi idő beálltával nem ügyel az egészségére

Tegyen a felöltője zsebébe minden reggel 2 Lejt és akkor

gombolkozás nélkül naponta megveheti a

„Mai Világ”-ot

— A kolozsvári Ujságíró Club szezonnyitó ünnepségei szombaton este rendezik, a legelőkelőbb kolozsvári művészek közreműködésével. A reorganizált club programjába vette, hogy tagjai szórakoztatására helenként művészi előadásokat rendez. Az első ilyen előadáson a kolozsvári Magyar Színház és a Román Opera legkitűnőbbjei vesznek részt. Mende Klári a színház új szubrettprimadonája mondja el Hajnal László tétlő prólógusát. Az előadást, melyet máris szokatlan arányú érdeklődés előz meg, tánc követi.

— Új vallási szekta Besszarábiába. Kiseneyből jelentik, hogy Laperma megyében új vallási szekta ütötte fel a fejét, melynek hívei a legborzalmasabb vérfertőzéseket követik el és nem ismerik el a magántulajdont. A szekta élén egy az egyházból kiközösített pap áll. A hatóságok megindították az ügyben a vizsgálatot.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Két évi fegyház után felmentette a tábla az erőszakoskolozsvári földbirtokost

(Cluj—Kolozsvár, okt. 20. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla VI. szekciójának büntetőtanácsa ma délután hozott felmentő ítéletet másodfokon Z. István kolozsvári gazdag és ismert földbirtokos ügyében, aki ellen egy évvel ezelőtt a cselédje indított bünvádi eljárást nemi erőszak címén.

A törvényszék vádirata szerint 1926. szeptemberében, amikor a földbirtokos felesége távol volt otthonról, a földbirtokos udvarolni kezdett csinos, tizenhatéves cselédjének egy este pedig erőszakot követett el rajta.

A feljelentő cselédlány a törvényszék előtt eskü alatt tett vallomásaiban azt állította, hogy gazdája

fojtogatta és ütötte, mert ő ellenkezett

eleget tenni követelésének és csak erőszakkal sikerült végrehajtania tetteit.

A néhány hónappal ezelőtt megtartott törvényszéki tárgyaláson az ügyész a panaszos vallomásra helyezte vádjának súlypontját. A szöke cselédlány ugyanis színes mesét talált ki a bűncselekmény lefolyásáról és azt állította, hogy

erőszakos gazdája már azelőtt is megkörnyékezte,

de ő mindannyiszor elutasította az ajánlatokat tevő földbirtokost.

Súlyos vádpontjait a sértett jogi képviselője orvosi bizonyítványokkal támasztotta alá, amelyek igazolták ugyan, hogy a lány nem érintetlen, de hogy mikor történt a dolog, azt csak feltevéseken

— Dr. Kresz Károly a „Tébeigazgatója a magyar jelzálogkölcsönökről. Az 1924-ben kötött magyar, román pénzügyi egyezményben a magyar pénzügytelkekkel szemben fennálló jelzálogos községi és hasonló tartozásokra vonatkozólag az a rendelkezés foglaltatik, hogy ezen tartozások kiegyenlítése elsősorban az adós és a hitelező közötti egyezség útján közvetlenül történik és pedig oly módon, hogy minden két régi koronáért egy leu fizetendő készpénzben, illetve a fennálló tartozás 25 százaléka erejéig. Romániában szabályszerűen összeírt záloglevelekkel. A román kormány és a takarékpénztárak és Bankok Egyesülete azonban ez év márciusában megállapítást létesítettek, amellyel a határidőt 1928. évi április 30-ig tolták ki. Ezen időpontig kell tehát a tartozások közvetlen rendezésének megtörténnie. Kivánatosnak mutatkozik, hogy a fentemlített határidőig a magánfelek jelzálogos tartozásai is kiegyenlítésre kerüljenek, ami nagyobb anyagi megterhelés nélkül lehetséges is, miután száz régi koronáért 50 lejt kell fizetni, a tőke kiegyenlítése tehát arányértékben számítva kissébb összeggel történik, mint annakidején egy féleves annuitás összege. Azok a tartozások, amelyek 1928. április 30-ig kiegyenlítésre nem kerülnek, az egyezmény értelmében a román kormányra, vagy az általa kijelölendő intézményre fognak engedményeztetni.

— Kolozsvári egyetemi tanárok a párisi orvoskongresszuson. A kolozsvári egyetem orvosos kútása Jakobivici Jacob, Titu Vasiliu és Hájegán Juliu egyetemi tanárokat biztatta a francia orvosoknak Párisban megtartandó kongresszusán való részvétellel.

— Fizet a CFR. A CFR vezérigazgatósága felhatalmazást kapott, hogy az idei költségvetése terhére 22 millió lejt kifizethessen a Lupényi, Petrozsényi és Lonai szénbányáknak. Ezzel az összeggel talán megindul a termelés a bányákban és visszaveszik a nemrég leépített 700 munkást.

alapuló diagnózissal állapították meg az orvosok.

A törvényszék ennyi bizonyíték folytán súlyos verdiktet hozott — súlyosbító körülmények figyelembevételével — és

kétévi fegyházbüntetésre, valamint huszonötezer lej kártérítés megfizetésére ítélte

a vádlottak padjára ültetett földbirtokost.

A királyi ítélőtábla a felebbezett ítélet ügyében tegnap feltűnést keltő ítéletet hozott. A tárgyaláson Xantopol dr. védő azt fejtegette, hogy kevésbé vehető komolyan az erőszak címén tett bünvádi feljelentés, akkor, ha a feljelentő tanuk nélkül áll, mert gyakran egyéni érdekek vezetnek oda, hogy sikertelen pénzszerzési kísérlet után bünvádi feljelentést tegyenek erőszak címén. A tanuk azt állították, hogy a feljelentő cselédlány sem vonatkozott a szerelemről és régebbi idő óta volt melegebb barátságban a gazdájával. A feljelentést egyébként jóval az állítólagos bűncselekmény elkövetése után tette meg.

A másodfoku bíróság az érvelésnek helyt adott és hosszas tanácskozás után meghozta az ítéletet, amely szerint Z. Istvánt

egyhanguan felmenti az ellene emelt vád és annak összes következményeiről,

mivel nem látja a bűncselekményt bebizonyítottának.

Az érdekes bűnpör utolsó aktusa a táblai ügyész felebbezése folytán a semmitőszék előtt fog lejátszódni.

— Kigyuladt a Tungsram Ferenc József-uti raktára. Tegnap este 11 órakor óriási pánik támadt a Ferenc József-uti lakosok között. A Ferenc József-ut 127 szám alatti házban kigyuladt a Tungsram cég egyik raktára és a szomszédos házak épségét veszélyeztetette. A kivonult tűzoltók jó félórai erő munkával lokalizálták a tüzet, mely több, mint 100 ezer lej kárt okozott.

— November elsejéig hosszabbították meg a kolozsvári egyetemen a beiratkozásokat. A kolozsvári egyetemen a beiratkozások határidejét november elsejéig meghosszabbították.

Villanyszerelés, rádió

alkatrész, villamos háztartási cikkek, főzők, kályhák, lámpák és csillárok stb.

Radnai Oszkár

Cluj, Str. Nicolea Jorga 3.

— Hamisított ötvenpengősöket találtak Szegeden. Szegedről jelentik: A szegedi rendőrségnek arról tettek jelentést, hogy a kisteleki vásárbán hamis ötvenpengős bankjeggyel fizetett az egyik vásárló. A rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és hamarosan megállapította, hogy a hamis bankjegy miként került forgalomba. A vásár forgalagában az egyik szegedi marhakereskedőnél egy férfi és egy nő jelelték és sürgősen marhát akartak vásárolni. Minden alku nélkül vették meg a kereskedőtől a négyszáz pengőre tartott állatot és nyomban ki is fizették nyolc darab ötvenpengős bankjeggyel, majd elsiettek. A kereskedő csakhamar észrevelte, hogy a bankjegyek nyomása és rajza feltűnően elmosódott, mire a csendőrségre sietett, hol jelentést tett és beszolgáltatva a bankjegyeket. A csendőrség nem sokára előállította Biczkó Jánost és a társaságában lévő nő és beszállították a szegedi rendőrségre. Tagadták, hogy tudtak volna a bankjegyek hamis voltáról.

Mit szólsz hozzá, édesem —

milyen jól megy az idén a hitvesgyilkosoknak? Az esküdtek úgy látszik mindenütt házasságok. Egyhanguan felmentik „őket”. Egy ilyen magamfajta szerény kis nőnek direkt gusztusa támad ilyen jól bevált és rövid úton szabadulni meg élete párjától. Csak az a kár, hogy a biztosító társulatok nem ilyen egyhanguan fizetik ki az utólagosan, kisírt szemekkel benyújtott kötvényt. — Aszonggyák, hogy „háboru és járvány esete kizárva” és hogy a hitvesgyilkolás is járvány most aszonggyák.

Pedig képzeld el, hogy milyen nagyot nőne az ázsium. Grozavescinénak, beszélnek igen kiterjedt kéri köre van — jól informált helyen érdeklődtem — vagyok én is olyan ügyes, na nem? Az ember aztán szépen spórolna s öregségére tisztes vagyont gyűjtögetne magának. Gondold csak, ahogyan őszhajú nagyanyó egybesereglett unokáinak valódi rémregényt mesélve így kezdené szépen: „Mikor boldogult 2. számú nagyapátokat meggyilkoltam...” Erről jut az eszembe, az a kigyó, akit a cirkuszban olyan hercigen 2 dunna közé becsomagolva muto-gattak, egy csöppet se hasonlít az új 1700 lejes kigyóbőr cipőmre, kérek. Bármint lehet tudni... az ilyen kigyókat gyakran hamisítják. Az uram megnyugtató, hogy én mindenesetre egy valódi vagyok.

— Mit szólsz hozzá édesem?

— Bukarestben tartóztattak le egy sikkasztó erdélyi adóhivatalnokot. Bukarestből jelentik: A rendőrség letartóztatta Manea Vasile volt szatmári adóhivatalnokot, kit az ügyészség 100 ezer lej elsikkasztásáért köröztet. A sikkasztó adóhivatalnok, ki a fővárosban katonai uniformisban szélhámoskodott, most felelni fog egyébb bűneiért is. Kiderült, hogy nemcsak sikkasztott, hanem bigámiát is követett el, valamint megszökött 2 évi fogházbüntetése elől, melyre megvesztetésért ítélte el a törvényszék.

Soffőr kurzus!

Folytatólagos oktatás

METALLUM

Str. N. Iorga 3. és Str. Bratianu 2

Iskolai felszerelések!

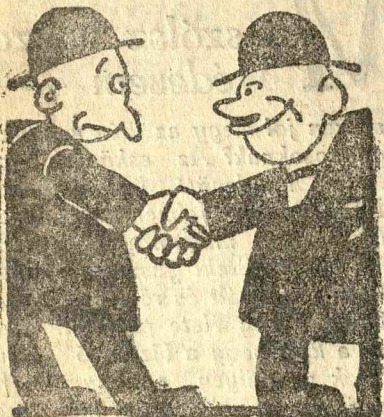
Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogcreme, szappan és cipőcreme fiuknak 140 Lei lányoknak 170 Lei izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Hölygek! Legújabb modellek megjelölésű jutányos árban, valamint alakítás FEHÉRNÉL

Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a CFR kifizeti adósságait.

— Az egészet?

— Részletekben. De már az is valami.

— Tudja mit, én eladom magának a követelésemet a feléért. Vegye meg.

— Kérem, kérem. Egy ur felajánlotta a másíknak, hogy vegye meg tőle az anyósát.

„Nem adok én érte egy fityinget se, — mondta az illető.”

„Gemacht! — csapott kezébe az ajánlattevő. Meg van csinálva az üzlet.”

Hát ilyen alapon megveszem a maga követeléseit.

— Ravasz ember maga, Pancser ur. Hát ahhoz mit szól, hogy a tábla tegnap elutasította Osvadák keresetét, akik megint vissza akarnak kerülni a városi tanács élére?

— Hiszen az élén mindenki szívesen látná őket, legalább magukat is megvárnák egy kicsit.

— És ahhoz mit szól, hogy Bethlen György és Willér József végül mégis csak oda kerültek Bratianu Jonel elé?

— Elég soká tartott, amíg sikerült nekik.

— Vajjon miről beszélhetek — Pancser ur.

— Azt titokban tartják, de „jó impressziókkal tárgyaltak.” Ebből valószínű, hogy nem politikáról beszélgettek, hanem az ősi divatról.

— Én úgy tudtam, hogy Bratianu Jonel évek óta elzárkózik attól, hogy fogadja a Magyar Párt vezetőit. Vajjon ki intézte el most az audienciát?

— Valaki, aki megkérte Bratianut, hogy az istenért szoktassa le szeretett vezéreinket a politizálásról.

— Hát azt lehet?

— Aligha. Egy apa házitanítót szerződtetett a fiához.

„Fő kötelessége lesz — ugymond — a fiamat leszoktatni a kártyázásról.”

„Az nehezen fog menni — felelte a házitanító. — A kártyázás szenvedély és ezért nagyon nehéz leszoktatni róla valakit. Hanem tudja mit, majd megtanítom őt JÓL kártyázni.

— Értem Pancser ur. De Bratianu.... a tanításnál marad.

Újabb földrengés Ausztriában

(Bécs, október 20. Ma éjjel Schwadorfban újabb könnyebb földrengéseket érezték, mégpedig éjféltől 2 óra 10 perckor és hajnali 4 órakor. Azok a lakók, akik éjszakára még házaikban maradtak, az utcára menekültek és az éjszakát a szabad ég alatt töltötték. A Meteorológiai és Földren-

géstani Intézet készülékei október 18-án 2 óra 7 perckor 22 másodpercig (középeurópai időszámítás szerint) utóregést jeleztek, melynek fészke Fischamend-Schwadorf környéke. Valószínűleg az október 8-iki földrengésnek utóregéséről van szó.

Olaszországban kötelező a tüdővész elleni biztosítás

(Róma, okt. 20. Stefani.) A minisztertanács ma tartott második ülésén a gazdasági ügyek minisztere dekrétumot nyújtott be a tüdővész elleni kötelező biztosításról. A dekrétum a munkaadóknak egyes követeléseinek megfelelően az ország valamennyi termelési tényezőjét a tuberkulózis elleni harcra kötelezi. Mintegy huszer személy fog támogatásban részesülni, s ebből a célból 18.000 ágy fog rendelkezésre állni az építendő

kórházakban és szanatóriumokban. Ezenkívül a triumokból 2000 ágyról gondoskodnak az utókezelésre szorulóknak részére. A lizenő éven aluli gyermekek megelőzését kibővíti. Az ápolás alatt álló biztosítottak, amennyiben a családjukról kell gondoskodniuk, pénzbeli támogatásban részesülnek. A szükséges költségek előteremtésére alacsonyán megszabott járulékok rónak ki munkásokra és munkaadókra egyforma arányban.

Hét erdélyi család pénztelenül, lerongyolódva visszaérkezett tegnap Braziliából Kolozsvárra

A visszavándorlók elmondják kálváriájuk történetét — A parlamentben interpelláció készül

(Cluj-Kolozsvár, okt. 20. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap délután hét család utazott át a kolozsvári állomáson, akik abban a szerencsés helyzetben voltak, hogy betegen, fáradtan, pénz nélkül, lerongyolódva, de mégis kikerültek Braziliából, a kivándorlók poklából.

Munkatársunk beszélgetést folytatott az egyik visszavándorlóval, Hirsch Mihály asztalosmesterrel, ki lemaradt Kolozsvárról az Arad megyébe utazó visszavándorlók csoportjától, hogy itteni rokonait meglátogassa. A visszavándorló iparos a következőket mondotta el a kivándorlók szörnyű kálváriájáról:

— 1922-ben, mikor az Egyesült Államokba való kivándorlást megszorgították, néhány aradi családdal egyetemben, akikkel együtt visszajöttünk,

ongedtem lelkiismeretlen kivándorlói ügynökök rábeszélésének

és eladva műhelyemet, házamat, utnak keltem Braziliába.

— Miután a helyszíni viszonyokkal nem voltam ismerős és a körülményeket csak az ügynökök elbeszéléseiből ismertem, akik aranyhegyeket ígértek, nagy reménységgel indultam utnak. A hosszantartó hajóút után Saopaulo kikötőben szállottunk partra. Itt érték az első csalódások. A hajó elé

óriási tömegben érkeztek már régebben ott lévő bevándorlók, akik teljesen lerongyolódva, borzalmas sebekkel testükön koldultak a hazulról érkezőktől.

Szörnyű dolgokat meséltek el a fazendákon lévő állapotokról és biztosítottak, hogy az ipari munkásnak sem sokkal jobb a helyzete.

— Én jó ideig nem akartam ezt elhinni, de sajnos, nekik volt igazuk. A lakásviszonyok borzalmasak, pénzünk jó részét felfémlesztette a lakásnak egy negyed évre való kiutazása és másik negyed évre való biztosítékának letétele, amellel konyhánk olyan volt, hogy főzni egyáltalán lehetetlen volt benne. A kályhát nem ismerik és nyitott tűzhelyeken történnik a főzés, ami az ittenieknek legnagyobb nehézségeket okozza.

— Az európai munkás, ha a nyelvet és az ottani szokásokat ismeri és ha önállóságra bír vergődni, elég tisztességesen megél. Az ellenben, aki más alkalmazottja kénytelen ma-

radni, a legborzalmasabb sorsnak van kitéve a hevesvérű portugálok között, akik igen gyakran munkáik nyomorult éhbérért sem fizetik és aki követelni meri a járandóságát, az könnyen izelítőt nyer az ottani elintézési módból, mely

ostorral és bikacsokkal van élénk összeköttetésben.

— Az 1923-as évben nagyobb csoport magyar kivándorló érkezett Bécsből, jórészt emigránsok, kik Braziliába próbáltak maguknak otthont szerezni. Ezek a sok szenvedésen keresztülment és sokat próbált emberek is éhségbe jutottak és egy részüknek a szocialista internacionalis segítségével sikerült ottahagynia a braziliai poklot.

— Nemrégiben hatalmas botrány történt, miután a braziliai román konzulátus egyik titkára

elsikkasztotta egy oszámó szerencsétlen kivándorló pénzét, akik hosszú éveken keresztül összekuporgattak egy hajójegyre való.

A szerencsétlenek hiába fordultak akonzulhoz, hiába fordultak a brazilai kormányhoz, ügyükben még sem történt semmi. Ugy hallottam elutazásom előtt, hogy két romániai parlamenti tag járt Rio de Janeiroban, akik összeírták a romániai kivándorlókat. Parlamenti akció után akar-nák őket megint haza visszazá-llítani, hogy végét vessék borzalmas nyomoruknak.

Hirsch Mihály evvel fejezte be a beszélgetést:

— Irja meg kérem, hogy kellő töke, szerszámok és nyelvtudás nélkül senki se menjen neki

jó szerencséjében bizva Braziliának, mert a legszörnyűbb csalódások fogják érni.

Bukarest. (Saj. tud.) Petre Dragomirescu liberális képviselő és I. Raducanu nemzetipárti szenátor, akik résztvettek a Rio de Janeiroban tartott kereskedelmi konferencián, egyúttal tanulmányozták az ott élő romániai kivándorlók helyzetét is, akiket a legszörnyűbb nyomorban találtak. A két parlamenti tag interpellálni fog a törvényhozó testületekben, hogy tilták el a kivándorlói ügynökök garázdálkodását, akik felvevőre a lakosságot, kivándorlásra csábítják.

SPORTVILÁG

Prágában lesz a cseh-jugoszláv mérkőzés. Prágában október 28-án kerül eldöntésre Csehszlovákia és Jugoszlávia válogatott mérkőzése, amelynek vezetésére a magyar Ivancsicsot, Gerőt és a bécsi Braunt vették kombinációba. Tekintettel arra, hogy a csehek előtt az utóbbi időben Braun nem valami nagy szimpátiának örvend, valószínűleg a két magyar bíró közül kerül ki a mérkőzés vezetője.

A Sabaria nemzetközi revansmérkőzése. Nyári nagyszerű nemzetközi győzelmeiért november havában ad revansot Szombathely kitűnő proficsapata, a Sabaria. November 13-án Prágában játszik a Slaviával, amely különösen feni a fogát a Sabariára a 4:1 arányban rá-mért vereség miatt, november 15-én pedig Bécsben a Wiener Athletiksport Clubbal mérkőzik.

Újpest csehszlovák turára készül. Újpest csapata tárgyalásokat folytat egy kisebb csehszlovák tura lebonyolítása ügyében. Eszerint október 28-án, a csehek nemzeti ünnepén Tepliczben szerepelne a lilaféher csapat, két nappal később, október 30-án pedig Brünben vagy Pozsonyban játszana.

Vissza vonul a sporttól a KMSC kapusa. Burger, a KMSC kitűnő kapusa, ki Románia válogatott csapatában is szerepelt, teljesen visszavonul a sportélettől, orvosi rendeletre.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyeszeri közlésnél egy szó 5 lej, vaslabb hetével 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

2—3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cím a kiadóban.

Kisebb üzlethelyiséget keresek Calea Victoriei vagy, str. Regina Maria elején. Címeket kiadóba kérek.

Belvárosban különbejáratu szépen burtozott szobát keresek. Címeket kiadóban kérem leadni.

Különféle

Építésszek és építetők figyelme. A legolcsóbb vasrácsokat és építésszek munkákat Kendoff István lakatosmester készíti. Str. Noua (Ujj-utca) 20.

Rádiókban és alkatrészekben mindig a legújabbat olcsón nyújtja „Constructio” mérnöki iroda. Cluj, P. Unirii 6, telefon 83.

TÉLI

tűzifaszükségletünket

szerezzük be idejében a

„CALCIT” RÉSZV.-TÁRS.-nál

Strada General Dragalina No. 9.
Telefonszám 11-06.

Házhoz szállítva:

I-a búkkhasáb tűzifa ölenként L 1400
I-a búkkhasáb aprítva, 1000 kg. L 900
I-a hánított tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
I-a búkk és tölgy aprítva 1000kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon fizetési kedvezmény.

„FOCUS” tűzifavállalat

elsősz-táfu búkkhasábot
szállít kedvező árban

CLUJ.

Str. Gh. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.